

Venstres landsmøder er siden 1962 blevet mere politisk retningsgivende. Dengang havde vi vort nye program til en 1. behandling. Programmet blev vedtaget på det følgende landsmøde, altså i 1963. Ved landsmødet i 1964 drøftede og vedtog vi vort handlingsprogram, der samtidig var et oplæg til valget. I fjor - altså i 1965 - vedtog vi et økonomisk program. Vi har i hovedbestyrelsen fundet det naturligt, at vi også i år havde en debat om et aktuelt politisk emne, nemlig en skattereform.

Jeg skal ikke her komme nærmere ind på de synspunkter, som ligger til grund for det skattepolitiske oplæg, vi har udsendt til de delegerede. Det bliver der anledning til i morgen. Jeg vil blot understrege, at det efter min mening er en rigtig ting, at Venstres landsmøder får en politisk mere central placering. Der kan måske ellers i politik være en tendens til, at det snarere er de mindre end de større forsamlinger, der har indflydelse. Vi har i Venstre gerne villet gå den modsatte vej. Det må, sådan som Venstre er opbygget, være en helt naturlig ting, at det er landsmødet, vor højeste myndighed, der fastlægger partiets principielle synspunkter.

Det er klart, at et parti, der har livsvilje, et parti, der tror på sine tanker, også må være parat til at føre disse tanker ud i livet. Det sker naturligvis bedst, hvis det pågældende parti har regeringsmagt. Derfor er det Venstres klare mål at arbejde for, at Danmark får en liberal regering.

Indtil for et par år siden mente vi, at Danmark - hvad liberal styrke angik - lå flere skridt foran Norge og Sverige. I disse to lande havde Socialdemokratiet en langt stærkere placering end her - og omvendt var de ikke-socialistiske partier ikke i stand til eller nærede ønske om at samarbejde. Vi havde - specielt siden 1950 - et godt samarbejde med De konservative. I perioden 1950-53 havde vi en Venstre-konservativ regering. Der var dengang adskillige i Norge og Sverige, der længselsfuldt talte om "danske tilstande"¹.

Desværre varede disse "danske tilstande" kun ret kort. Nærmere betegnet kun til Socialdemokratiet atter ønskede regeringsmagten.

For de samarbejdende partier, Venstre og Konservative, var det naturligt at arbejde for et regeringsskifte. Ingen kunne være i

Venstre tog for godt et år siden et samarbejdsinitiativ, hvis hensigt bl.a. var at skabe baggrunden for en liberal regering. Venstre blev kritiseret derfor af andre

ikke-socialistiske partier og også mistænkeliggjort. Jeg beklager ikke dette så meget for Venstres skyld som for de liberale perspektivers. Kritikken og

mistænkeliggørelsen gavner kun et sted: Socialdemokratiet.

Der har også været ført diskussioner om, hvordan en ny regering bør sammensættes. Jeg har ikke blandet mig i disse diskussioner. Det må være tidsnok efter valget. Men det er klart, at det må være Venstres mål at få den stærkest mulige regering.

Vi vil ikke slippe tanken om, at det før eller senere må være muligt at danne en liberal flertalsregering. Al sund fornuft taler derfor. De fordomme, der måtte hindre det, må dog efterhånden svinde væk.

Vi skal ikke nærmere diskutere regeringsdannelser, og det er heller ikke nødvendigt. Derimod er det helt afgørende, at partier og politikere, der har en liberal regering som et erklæret mål, ikke overfor befolkningen tilslører, at de ønsker en liberal regering. Der må ikke hos vælgerne kunne være tvivl om, at vi foretrækker en liberal regering frem for en socialdemokratisk.

Vi kender ikke tidspunktet for det næste valg, men lad os bruge tiden indtil valget - hvad enten den bliver kort eller lang - til at skabe forudsætningerne for et regeringsskifte. Lad os vise vælgerne, at de liberalt indstillede partier godt kan leve side om side uden at hakke på hinanden og kritisere hinanden.

Lad os erklære borgfred.

Venstre anser det for at være partiets pligt at prøve at bygge samarbejdet ud til liberale kredse, der tilsammen kan danne baggrund for et regeringsskifte. Vi kan møde skuffelser på denne vej - både fra det ene og det andet hold. Men vi ved, at dette samarbejde simpelthen er nødvendigt, hvis talen om en liberal regering skal bygge på realiteter. Derfor bliver vi ved.

Når Venstre ønsker en liberal regering, er det ikke for magtens egen skyld, men fordi vi tror, at vi derigennem kan føre en politik, der sikrer fremskridtet i et moderne samfund. Vi ønsker at skabe et liberalt samfund, fordi det danner den bedst mulige ramme om det enkelte menneskes liv.

Med et par undtagelser har Socialdemokratiet haft regeringsmagten i en menneskealder. Partiet er i dag inde i en svaghedsperiode, åbenbart stærkt påvirket af Socialistisk Folkeparti. Jeg tror, at partiets svaghed overfor denne yderliggående bevægelse skræmmer mange vælgere, der før kunne have følt sympati for Socialdemokratiet. Også af den grund anser jeg det for sandsynligt, at et valg i Danmark i dag ville give sig samme udslag som valget i Sverige sidste søndag.

Jeg har med disse bemærkninger villet pege på forhold, der er af væsentlig interesse

for liberal politiks muligheder i fremtiden. At disse muligheder er der, tvivler jeg ikke om. Jeg har også håb om og tro til, at vi er i stand til at udnytte dem. Det skal være en opgave for Venstre - Danmarks liberale parti - at bidrage hertil.

Med disse ord byder jeg velkommen til Venstres landsmøde 1966.

Jeg byder velkommen til de henved 1.000 delegerede fra hele landet; til Venstres redaktører, til vore kandidater, til folketingsgruppen; til repræsentanter for Danmarks liberale arbejderbevægelse og Venstres tjenestemand- og funktionærudvalg, til Venstres Ungdom, Venstres Kvinder, til Liberalt Oplysningsforbund, til vore udvalgsmedlemmer og til vore gæster.

Vi har i år den glæde at have en repræsentation fra det færøiske Sambandsparti som vore gæster. Det er partiets formand, førstelærer Johan Poulsen, der i mange år var medlem af Venstres folketingsgruppe, og det er sagfører Trygve Samuelsen, der er Sambandspartiets næstformand. Vi nærer i Venstre varme følelser overfor det færøiske folk. Vi anerkender dets egenart, og vi tror, at vi gensidigt har meget at give hinanden. Derfor håber vi også, at båndene mellem Færøerne og Danmark vil blive knyttet fastere i den kommende tid. Mellem Samband og Venstre har der vist altid været gode forbindelser. Vi har haft et godt samarbejde med Johan Poulsen, som vi har haft det med hans forgængere. Vi byder Dem hjertelig velkommen til landsmødet .

Vi har også den glæde at se en repræsentation fra det svenske Folkparti. Det er vor gamle kending, veteranen Gunnar Persson, og det er partisekretær Cyril Olsson og frue. Vi glæder os over at se Dem her, og vi vil gerne bringe Dem en hjertelig lykønskning i anledning af valget i søndags. Der er ingen tvivl om, at Folkpartiet har taget mange stemmer fra Socialdemokratiet i storbyerne. Det er et udtryk for, at mange, der tidligere af tradition stemte socialdemokratisk, i dag føler sig tiltrukket af en liberal, socialt præget politik. Venstre har gjort samme erfaring.

Det er vist ikke for meget sagt, at det er Folkpartiet, der har været det ledende i samarbejdsbestrebelseerne i Sverige. Jeg ved, at partisekretær Cyril Olsson personligt har været særdeles centralt placeret i de drøftelser, der har fundet sted. Vi byder også repræsentanterne for Folkpartiet hjertelig velkommen.

Sidst, men bestemt ikke mindst, byder jeg velkommen til repræsentanterne for pressen. Vi er altid glade for at have pressens folk blandt os. Det forekommer mig også, at det samarbejde, der er mellem partierne og presser folk, er forbilledligt. I

hvert fald føler jeg grund til at takke for det.